

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_sada B_50_ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Anotace: Téma: „Život v moři – obři pod hladinou“. Dum slouží k rozšíření učiva o životě v moři. Je zaměřen na největší živočichy žijící pod hladinou. Žáci se dozvědí spoustu zajímavostí, které v učebnici nenajdou.

Délka: přečtení textu (10 minut), úkoly plynoucí z textu (15 minut)

Život v moři – obři pod hladinou

Největší tvorové na světě žijí v mořích a oceánech. Největší jsou velryby. Jsou to savci, kteří na rozdíl od ryb dýchají kyslík ze vzduchu. Ryby dýchají pod vodou. Samice plejtváka obrovského je největším žijícím živočichem. Je dlouhá přes 30 m a váží kolem 160 tun. Je tedy asi 25krát těžší než největší suchozemské zvíře, samec slona afrického. Všechny velryby jsou teplokrevní savci. Rodí živá mláďata a krmí je mlékem. Mládě plejtváka obrovského měří po narození téměř 8 metrů. Potravou plejtváků, stejně jako jiných velryb jsou drobní korýši zvaní kril. Na rozdíl od velryb jsou všechny ryby studenokrevné a dýchají žábry. Většina se rozmnožuje z nakladených a oplodněných vajíček – jiker. Největší rybou je žralok velrybí, který měří přes 18 metrů a váží okolo 40 tun.

Žralok lidožravý je největší mořskou masožravou rybou. Je dlouhý asi 8 metrů a váží přes 3 tuny. Největší želvou je kožatka velká. Dorůstá délky přes dva metry a váží kolem 450 kg. Samice se v noci vlečou na břeh, aby nakladly vajíčka do hlubokých jam, které vyhrabávají ve vyhřátém písku. Když mořské želvy vylezou na souš, tak jim tečou slzy. Pravděpodobně si tak čistí oči od písku.

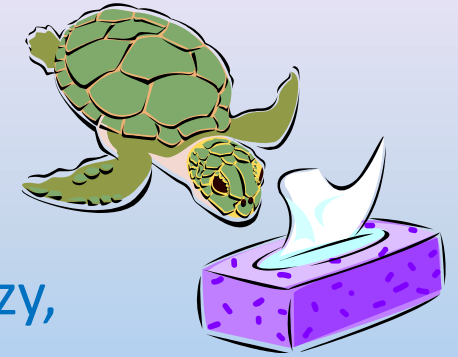
Největší medúzou je podle zaznamenaných údajů medúza talířovka, jejíž zvon měl v průměru 2,3 metru a ramena měřila 36,5 metru.

Největší hejno bylo tvořeno sledi, jejichž počet byl v jednom hejnu odhadnut na 3 miliardy.

Ano nebo ne?

Velké želvy pláčou.

Je to pravda. Mořským želvám tečou na souši slzy, pravděpodobně se tak čistí oči od písku.

Největším savcem je plejtvák obrovský.

Je to pravda. Největší změřený jedinec vážil 160 tun a měřil 33,6 metrů.

Největší masožravá ryba je žralok lidožravý.

Je to pravda. Největší přesně změřený žralok měřil 11,3 metru.

Ano nebo ne?

Největší změřenou medúzou je měchýřovka portugalská.

Ne, není to pravda. Největší rozměr byl zaznamenán u talířovky.

Největší počet sledů v jednom hejnu byl odhadnut na 1 miliardu.

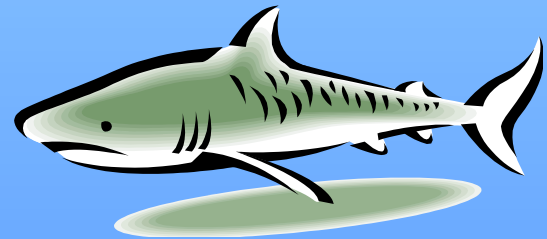
Ne, není to pravda. Největší počet sledů v jednom hejnu byl odhadnut na 3 miliardy.

Doplňte vynechaná místa v textu.

Největší tvorové na světě žijí v _____
a _____. Největší jsou _____.

Největší mořskou masožravou rybou je
_____. Největší želvou je

_____.

Zakroužkujte správnou možnost.

**Samice plejtváka obrovského
váží kolem:**

- a) 160 tun
- b) 60 tun
- c) 360 tun

**Mládě plejtváka obrovského
měří po narození téměř:**

- a) 8 metrů
- b) 2 metry
- c) 30 metrů

Potravou plejtváků jsou:

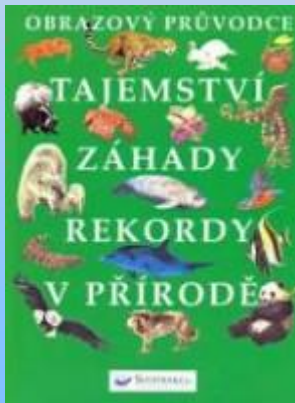
- a) ryby
- b) drobní korýši (kril)
- c) želvy

Největší želva váží kolem:

- a) 200 kg
- b) 80 kg
- c) 450 kg

Použité zdroje

Obrazový průvodce: Tajemství záhady rekordy v přírodě. Praha: Svojtka & Co., 2004. ISBN 80-7237-332-3.

Obrázky byly použity z galerie Klipart.